

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰੱਬੀ ਬਾਣ ਨੰ: ੩

ਅਰਥਾਤ

*Shree*  
**ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸਟੀਕ**

ਆਲੋਚਨਾ

⑤

ਕ੍ਰਿਤ

**ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ**

ਬੀ. ਏ.,

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਮੁਲ—ਜਿਲਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ੧) ਇਕ ਰੁਪਇਆ;  
— ਜਿਲਦ ਸਮੇਤ ੧।) ਸਵਾ ਰੁਪਇਆ।

**Dedicated**

**TO**

The memory of  
my dear wife who expired  
on 28th December, 1932.

Sahib Singh.

---

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਸਾਦਿ ॥  
ਰੱਬੀ ਬਾਣ ਨੰ: ੩

੯  
੨੧

ਅਰਥਾਤ

ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸਟੀਕ

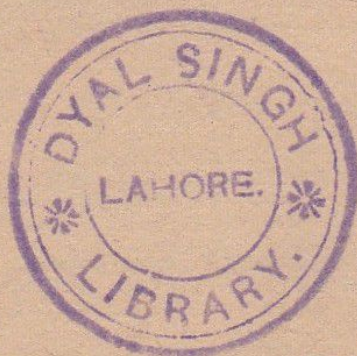
15041

ਕ੍ਰਿਤ

ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਬੀ. ਏ.

ਕਰਤਾ

ਰੱਬੀ ਬਾਣ ਨੰ: ੧, ਰੱਬੀ ਬਾਣ ਨੰ: ੨,  
ਪੰਜਾਬੀ ਸੋਹਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਰੱਬੀ ਜਲਵਾ,  
ਰੱਬੀ ਗੱਲਾਂ, ਸਿਦਕ, ਧਰਮ ਤੇ  
ਸਦਾਚਾਰ, ਮੰਖੇਪ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ  
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਯਾਜ ਸਹਿਤ ॥



ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ੧੦੦੦ ॥

ਸਿਤੰਬਰ, ੧੯੩੩ ॥

## ਇਹ ਕਿਉਂ ?

ਇਸ ਟੀਕੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਆਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨੇ ਆ ਜਾਣ। ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਜੋ ਇਕ ਇਕ ਤੁਕ ਦੇ ਕਈ ਕਈ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਹਟ ਜਾਏ। ਹਰੇਕ ਲਫਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬਨਾਵਟ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਵੇ, ਫੇਰ ਉਸ ਬਨਾਵਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਪਉੜੀ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ 'ਸਉ' ਦੇ ਵਾਰੀ ਆਇਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਉਸਦਾ ਅਰਥ ਗਿਣਤੀ-ਵਾਚਕ ਲਿਆ ਜਾਏ ਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਉਸਦੇ ਉਚਾਰਣ ਵਿਚ 'ਹ' ਲਗਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਅਰਥ 'ਸ਼ਹੁ' ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਕਿਤੇ ਲਫਜ਼ 'ਅਕਲ' ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਅਕਲਿ' ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਲਫਜ਼ ਕਿਸ ਕਿਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਹ ਫਰਕ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ 'ਖੈਰਿ' ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ 'ਖੈਰੁ' ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਹ ਭੇਦ ਹੈ; ਇਤਿਆਦਿਕ।

ਏਸ ਸੁਭਾਉ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਪਦ-ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਰੱਬੀ ਬਾਣ ਨੰ: ੨ ਛਾਪਣ ਵੇਲੇ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਛਾਪ ਕੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਿਆਕਰਣ ਭੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ

**TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:**

whatsapp: +92-3160770117

email: [worldcentreforpunjabi@gmail.com](mailto:worldcentreforpunjabi@gmail.com)



World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.